

Sygn. akt. IV Ka 427/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Aleksander Ostrowski

Sędziowie SSO Dorota Nowińska

SSR del. do SO Jolanta Pol-Kulig (spr.)

Protokolant Justyna Gdula

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Tadeusza Kaczana

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2015 r.

sprawy **Ł. S.**

oskarżonego o czyn z art.127§1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. J.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków

z dnia 17 grudnia 2014 roku sygn. akt VII K 1221/11

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A. J. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 60 zł;

III. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A. J. na rzecz oskarżonego Ł. S. kwotę 420 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt **IV Ka 427/15**

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia-Krzyki Wschód oskarżyła Ł. S. o to ,że w okresie od lipca 2010 r. do 27 marca 2011 r. we W. przywłaszczył powierzony mu do naprawy samochód osobowy marki R. (...) nr rej. (...) o wartości nie mniejszej niż 70.000 zł, w tym w dniu 27 marca 2011 r. rozporządził pojazdem jak własnym przekazując go do użytkowania innej osobie , czym działał na szkodę A. J. tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Krzyków we Wrocławiu w VII Wydziale Karnym sygn. akt VII K 1221/11:

I. przyjmując, iż czyn oskarżonego Ł. S. polegający na tym ,że w dniu 27 marca 2011 roku samowolnie rozporządził powierzonym mu do naprawy samochodem osobowym marki R. (...) o nr rej. (...) w ten sposób, że przekazał w/w pojazd do użytkowania – na podstawie umowy użyczenia –K. L. , czym działał na szkodę A. J. , stanowi wykroczenie kwalifikowane z art. 127 § 1 kw i na podstawie art. 5 § 1 pkt. 4 kpw w zw. z art. 45 § 1 kw umorzył postępowanie;

II. na podstawie art. 118 § 2 kpw kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa .

Od powyższego wyroku apelację wywiódł oskarżyciel posiłkowy za pośrednictwem swojego pełnomocnika i zaskarżając go w całości zarzucił:

1. obrazę prawa materialnego polegającą na błędnej wykładni przepisu art. 127 §1 kw i uznanie ,że samowolne użycie przez oskarżonego przedmiotowego pojazdu marki R. (...) nr rej. (...) wbrew woli oskarżyciela posiłkowego wypełnia znamiona przywołanego przepisu kodeksu wykroczeń , podczas gdy z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika wprost, że zastosowanie winien mieć przepis art. 289 k.k. , który to względem art. 127 kw stanowi *lex specialis*,

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść orzeczenia , a polegający na przyjęciu ,iż oskarżony uprawniony był do zatrzymania przedmiotowego pojazdu w ramach uprzednio zleconej jego naprawy mechanicznej , podczas gdy oskarżony po zakończonej naprawie przedmiotowego pojazdu , zmieniając miejsce jego postoju bez jednoczesnego poinformowania o tym oskarżyciela posiłkowego , a przede wszystkim odmawiając wskazania miejsca jego postoju , bezprawnie oraz wbrew woli oskarżyciela posiłkowego pozbawił go prawa władztwa i możliwości dysponowania przedmiotowym pojazdem , przez co tym samym samowolnie objął przedmiotowy pojazd we władanie , czyli *de facto* go przywłaszczył.

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt. 1 i 3 kp k o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji .

Sąd Okręgowy zważył , co następuje :

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zwrócić uwagę należy , iż w apelacji został sformułowany *expressis verbis* zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w odniesieniu do przypisanego oskarżonemu wyrokiem czynu . Sąd nie podzielił w tym zakresie stanowiska skarżącego . Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia może wynikać bądź to z niepełności postępowania dowodowego bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów , w tym ostatnim wypadku najczęściej przybierając postać błędu logicznego w rozumowaniu , zlekceważenia niektórych dowodów , dania wiary dowodom nieprzekonywującym , bezpodstawnego pominięcia niektórych dowodów czy wreszcie oparcia się na faktach w istocie nie udowodnionych (T. Grzegorzczak , Kodeks postępowania karnego . Komentarz , Zakamycze 2005 , s. 1085) . Sąd Rejonowy nie wykroczył jednak przeciwko regułom oceny dowodów ustanowionych dyspozycją art. 7 k.p.k. w sposób mogący być zakwestionowany z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego . Stan faktyczny został ustalony w sposób prawidłowy , w granicach swobodnej oceny dowodów poprzedzonej ujawnieniem w toku rozprawy całokształtu okoliczności . Sąd pierwszej instancji rozważył dokładnie wszystkie okoliczności przemawiające zarówno na korzyść , jak i na niekorzyść oskarżonego , czemu dał wyraz w pisemnych motywach wyroku wyjaśniających w sposób zgodny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz w zgodzie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego motywami rozstrzygnięcia .

Poruszając się w zakresie zasady swobodnej oceny dowodów Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił , iż oskarżony Ł. S. swoim zachowaniem nie dopuścił się czynu z art. 284 §2 k.k. Zwrócić bowiem uwagę należy , zgodnie z zajmowanym stanowiskiem w literaturze i przyjętą linią orzecznictwa dla realizacji znamienia przywłaszczenia od strony podmiotowej nie jest wystarczające stwierdzenie obiektywnego rozporządzenia przez sprawcę cudzą rzeczą, lecz konieczne jest oprócz tego wykazanie, że działaniu temu towarzyszył zamiar określony jako *animus rem sibi habendi*. Do istoty przywłaszczenia należy osiągnięcie celu w postaci uczynienia z cudzej rzeczy swojej własności przez jej zatrzymanie lub rozporządzenie nią. W zamiarze tym nie mieści się więc jedynie czasowe uniemożliwienie dysponowania rzeczą przez jej właściciela Skutek przywłaszczenia objęty zamiarem bezpośrednim stanowi utrata rzeczy przez osobę uprawnioną, wobec czego szkoda powstała w majątku tej osoby ma w zamierzeniu przywłaszczającego nieodwracalny charakter. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2006 r.II KK 186/06)

Zamiar przywłaszczenia rzeczy powierzonej (art. 284 § 2 k.k.), realizujący się w rozporządzeniu przez sprawcę tą rzeczą jak własną nie obejmuje nieuprawnionego (niezgodnego z wolą powierzającego) wykorzystania jej, nawet w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, o ile nie towarzyszy mu cel definitywnego włączenia tej rzeczy do majątku sprawcy. (V KK 316/03 wyrok SN 2004-05-06 OSNKW 2004/7-8/70...) W świetle powyższego stanowiska oraz analizy zebranego materiału dowodowego Sąd I instancji słusznie uznał, iż oskarżony nie działał z zamiarem bezpośrednim przywłaszczenia a w tym włączenia samochodu należącego do pokrzywdzonego do własnego majątku lub spółki z o.o. (...), której był Prezesem Zarządu. Nie wynika to bowiem zarówno z zeznań pracowników spółki (...) jak i z zeznań pracowników pokrzywdzonego, którzy to wskazywali, iż pokrzywdzony nie zgadzał się z wartością faktur wystawionych przez (...) sp. z o.o. za naprawę samochodu. Natomiast pracownicy spółki (...) i A. B. potwierdzali wyjaśnienia oskarżonego, iż po wykonaniu naprawy pojazdu A. J. był wzywany do jego odbioru jak i zapłaty wystawionych faktur jednak bezskutecznie. Słusznie przy tym Sąd I instancji uznał, iż brak jest podstaw do kwestionowania zeznań powyższych świadków jeśli zważyć, że znajdują one swoje odzwierciedlenie w wezwaniu pokrzywdzonego do zapłaty i odbioru pojazdu z dnia 23 lutego 2010 r. doręczonego w dniu 25 lutego 2010 r., które to pozostało bez odpowiedzi z jego strony. Zwrócić także uwagę należy, iż jakkolwiek pokrzywdzony podnosił, iż według niego koszt dokonanych napraw był znacznie zawyżony i w związku z tym odmówił zapłaty za wystawione faktury i zażądał przeprowadzenia wyceny dokonanej usługi naprawczej, nie przedstawił jednak żadnego dokumentu potwierdzającego tą okoliczność. Nadto twierdzeniom pokrzywdzonego przeczy analiza akt Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej Wydział XV Gospodarczy sygn. akt XV GNc 5190/11, który to w dniu 09 listopada 2011 r. wydał prawomocny nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym potwierdzający roszczenia spółki (...) sp. z o.o. wobec A. J. z tytułu dokonanych napraw samochodu marki R. (...).

Zwrócić także uwagę należy, iż pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego w apelacji podnosił, iż zarówno oskarżonemu Ł. S. oraz spółce z o.o. (...) nie przysługiwało prawo zatrzymania pojazdu należącego do pokrzywdzonego w rozumieniu art. 461 § 1 k.c. Zdaniem Sądu okoliczność ta nie zmienia jednak oceny zachowania oskarżonego a w szczególności oceny jego zamiaru. Zaznaczyć bowiem należy, iż pokrzywdzony wiedział o takiej możliwości od samego początku, od chwili zlecenia naprawy spółce z o.o. (...). Przedstawiciel firmy (...) informował pokrzywdzonego o tego rodzaju okolicznościach tj. o możliwości pozostawienia pojazdu w firmie (...) sp. z o.o. jako zabezpieczenie płatności do momentu całkowitej zapłaty za naprawę przez Towarzystwo (...) bądź przy rozliczeniu gotówkowym przez zleceniodawcę naprawy, co wynika ze zlecenia naprawy, parkingu i holowania z dnia 14 października 2009 r., które to pokrzywdzony A. J. potwierdził własnoręcznym podpisem. Takie więc zachowanie nie może świadczyć o zamiarze popełnienia przez oskarżonego przestępstwa przywłaszczenia a wręcz przeciwnie wskazuje, iż sprawa ta w tym zakresie ma jedynie charakter cywilnoprawny. Tym bardziej też, że pokrzywdzony pomimo bezprawnego jak twierdził zatrzymania pojazdu nie wzywał oskarżonego ani też spółki z o.o. (...) do jego zwrotu i zainteresował się miejscem postoju samochodu dopiero w lipcu 2010 r. Wprawdzie przy tym pojazd należący do pokrzywdzonego nie znajdował się wówczas w dotychczasowym miejscu przy ulicy (...) we W. na terenie spółki (...), okoliczność ta nie jest jednak wystarczająca do przypisania oskarżonemu przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. Zwrócić bowiem uwagę należy, iż zmiana miejsca parkowania pojazdu pokrzywdzonego wynikała jedynie z likwidacji działalności przez spółkę (...). Nie było to więc działanie mające na celu pozbawienia pokrzywdzonego władztwa nad pojazdem lecz było podyktowane koniecznością gospodarczą. Tym bardziej też, że sytuacja ta dotyczyła również innych samochodów znajdujących się na dotychczasowym terenie spółki.

Słusznie także Sąd I instancji wskazał, iż o zamiarze przywłaszczenia pojazdu należącego do pokrzywdzonego nie świadczy jego użyczenie K. L. skoro z okoliczności towarzyszących takiemu zachowaniu nie wynika zamiar pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy. Jak wskazuje bowiem umowa użyczenia pojazdu z dnia 27 marca 2011 r. zawarta pomiędzy spółką (...) a K. L. oraz zeznania świadków K. L. oraz A. L. oskarżony nigdy nie informował ich by był właścicielem powyższego pojazdu, nie figuruje on również jako jego właściciel na powyższej umowie użyczenia z dnia 27 marca 2011 r. Także oskarżony konsekwentnie zaprzeczał aby kiedykolwiek traktował samochód pokrzywdzonego jako własność swoją bądź spółki (...). W świetle zatem tych okoliczności nie sposób kwestionować stanowiska Sądu I instancji w zakresie przypisania oskarżonemu czynu z art. 127 kw bowiem niewątpliwie jego zachowanie polegało jedynie na samowolnym rozporządzeniu powierzonym mu do naprawy samochodem osobowym

marki R. (...) poprzez przekazanie tego pojazdu do użytkowania na podstawie użyczenia K. L.. Słusznie też Sąd I instancji uznał, iż z uwagi na to, że czyn przypisany Ł. S. stanowi wykroczenie, postępowanie w tej sprawie podlegało umorzeniu z powodu przedawnienia karalności tego czynu.

Podsumowując zatem ten zakres rozważań, Sąd Odwoławczy podkreśla, iż w postępowaniu przed Sądem I instancji nie doszło do naruszenia zasad procesowych określonych art. 7 k.p.k. Sąd Rejonowy nie wykroczył przeciwko regułom oceny dowodów ustanowionych dyspozycją art. 7 k.p.k. w sposób mogący być zakwestionowany z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co zostało wykazane powyżej.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zasługiwał także na uwzględnienie zarzut naruszenia prawa materialnego przez Sąd I instancji polegającą na błędnej wykładni przepisu art. 127 §1 kw poprzez uznanie, że samowolne użycie przez oskarżonego przedmiotowego pojazdu marki R. (...) nr rej. (...) wbrew woli oskarżyciela posiłkowego wypełnia znamiona przywołanego przepisu kodeksu wykroczeń podczas gdy zastosowanie winien mieć przepis art. 289 k.k. . Zwrócić bowiem uwagę należy, zgodnie ze stanowiskiem zajmowanym w literaturze i orzecznictwie, iż właściciel warsztatu, który powierzono mu do naprawy pojazdu mechanicznego użył do celów osobistych wbrew woli właściciela, nie odpowiada za ten czyn na podstawie art. 289 §1k .k. (uchwała SN z 25.09.1975 r. VI KZP 247/75 OSNKW 1975 nr 10-11) Nadto zaznaczyć należy, iż zabór pojazdu mechanicznego w rozumieniu art. 289 § 1 kpk jest przestępstwem materialnym i „zabór” oznacza wyjęcie przez sprawcę mienia ruchomego z władztwa posiadacza (właściciela) oczywiście wbrew jego woli i objęcie go we własne władanie. Tymczasem w niniejszej sprawie pokrzywdzony jako właściciel pojazdu sam wyzbył się władania nim, przekazując pojazd spółce (...) w jego władanie w celu dokonania naprawy, która bez tego przekazania nie byłaby możliwa. W świetle powyższego nie można uznać zatem by oskarżony swoim zachowaniem mógł wyczerpać znamiona przestępstwa z art. 289 §1 k.k. a tym samym by Sąd I instancji dopuścił się naruszenia prawa materialnego.

Orzeczenie o kosztach postępowania znajduje oparcie w treści art. 634 kpk w zw. z art. 636 k.p.k. oraz na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj.: Dz.U. z 1983 r. , Nr 49 , poz. 223 ze zm.).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 632 pkt. 2 kpk oraz na podstawie § 14 ust. 2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2020 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.